

Γιγάντια νυχτοπεταλούδα-παγώνι με “τρίχες” και άνοιγμα φτερών 17 εκατοστά

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Λίγα έντομα παγκοσμίως μπορούν να χαρακτηριστούν εντυπωσιακά, και η γιγάντια νυχτοπεταλούδα-παγώνι (*Saturnia pyri*)-χρησιμοποιούμε το κοινό αγγλικό όνομά της καθώς δεν υπάρχει το αντίστοιχο ελληνικό- ανήκει σε αυτά.

Όπως υποδηλώνει και το όνομά της, μιλάμε για μια πολύ μεγαλόσωμη νυχτοπεταλούδα, δηλαδή, ένα είδος πεταλούδας που ενεργοποιείται κυρίως τις νυχτερινές ώρες -αν και υπάρχουν εξαιρέσεις- και εξαιτίας του μεγέθους της συχνά θεωρείται λανθασμένα ότι είναι νυχτερίδα. Το όνομά της προφανώς σχετίζεται με τα σχέδια στα φτερά της που μοιάζουν με μάτια, παρόμοια με τα σχέδια των φτερών του αρσενικού παγωνιού.

Η γιγάντια νυχτοπεταλούδα είναι ένα μεγάλο έντομο και μάλιστα η μεγαλύτερη πεταλούδα -και νυχτοπεταλούδα- της Ευρώπης, με άνοιγμα φτερών που μπορεί να φτάσει σχεδόν τα 17 εκατοστά. Τα τέσσερα φτερά της έχουν παρόμοιο χρωματικό πρότυπο, με το καφέ ανοικτό και σκούρο χρώμα να κυριαρχεί, ενώ στο κέντρο κάθε φτερού υπάρχει μια σκουρόχρωμη κηλίδα που μοιάζει με μάτι, δημιουργώντας την ψευδαίσθηση στους θηρευτές της ότι δεν πρόκειται για πεταλούδα αλλά για κάποιο πολύ μεγαλύτερο -και δυνητικά επικίνδυνο ζώο- αποθαρρύνοντάς τους να επιτεθούν.

Το σώμα της είναι καλυμμένο με «τρίχες», απαραίτητο χαρακτηριστικό των

νυχτοπεταλούδων –ως ποικιλόθερμα ζώα- που ενεργοποιούνται κατά τις ψυχρότερες νύχτες. Επίσης, χαρακτηριστικές και οι κεραίες στο κεφάλι της νυχτοπεταλούδας που είναι μεγάλες και χτενοειδείς.

Οι βιότοποι που διαβιεί περιλαμβάνουν δασικές περιοχές και καλλιεργούμενες και μη περιοχές με καρποφόρα δέντρα αλλά και αγροτικές κοντά σε οικισμούς, από το επίπεδο της θάλασσας μέχρι και τα 2.000 μέτρα υψόμετρο. Ο κύκλος της ζωής του ξεκινά με το θηλυκό να εναποθέτει τα αβγά του στους κορμούς και τα φύλλα δέντρων.

Οι προνύμφες τρέφονται με φύλλα δασικών και καρποφόρων δέντρων, φτάνουν σε μεγάλο μέγεθος (περίπου 10 εκατοστά) και έχουν πράσινο χρώμα με το σώμα τους να έχει άκανθες και μακριά τριχίδια για προστασία. Οι προνύμφες όταν απειληθούν απελευθερώνουν «αμυντικές» χημικές ενώσεις και παράλληλα δημιουργούν συγκεκριμένα ηχητικά σήματα τα οποία θεωρείται ότι επίσης έχουν αντιθηρευτική λειτουργία προειδοποιώντας τους θηρευτές ή μπλοκάροντας τα αισθητήριά τους.

Η προστασία της γιγάντιας νυχτοπεταλούδας-παγώνι σε εθνικό επίπεδο είναι ανύπαρκτη όπως σχεδόν και σε κοινοτικό και ευρωπαϊκό επίπεδο αφού περιλαμβάνεται σε μόλις δύο καταλόγους –έναν ευρωπαϊκό και έναν παγκόσμιο- για είδη προς προστασία. Οι άμεσες απειλές περιλαμβάνουν κυρίως τη συλλογή του για ιδιωτικές συλλογές εντόμων ενώ κυριότερες είναι οι έμμεσες πιέσεις που σχετίζονται με τη συρρίκνωση, υποβάθμιση και κατακερματισμό των οικοτόπων που διαβιεί και τη συνεχή απώλεια της φυσικότητας του περιβάλλοντος, καθώς γίνεται όλο και περισσότερο σπάνια στην περιοχή εξάπλωσής της.

Η γιγάντια νυχτοπεταλούδα-παγώνι καταγράφεται στην προστατευόμενη περιοχή του όρους Πάρνωννα και υγροτόπου Μουστού, όμως οι πληθυσμοί της δεν είναι μεγάλοι και έτσι ελαχιστοποιούνται οι πιθανότητες για τον επισκέπτη να τη συναντήσει, δεδομένου και ότι ενεργοποιείται και κυκλοφορεί τις νυχτερινές ώρες. Παρόλα αυτά, η πραγματικά μεγαλοπρεπής αυτή νυχτοπεταλούδα υπάρχει στην περιοχή ακόμα και αν δεν μπορούμε να τη δούμε εύκολα και να τη θαυμάσουμε και αξίζει να την προστατεύσουμε διατηρώντας το φυσικό περιβάλλον.

Πηγές: fdparnonas.gr – econews.gr